14 Απριλίου 2023

Γιατί ὁ Χριστὸς δὲν ἄλλαξε τὸν Ἰούδα; (Ἅγιος Ἰωάννης Χρυσόστομος)

Ἅγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Ἅγ. Ιωάννης Χρυσόστομος / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη

«Τότε, ἀφοῦ πῆγε στοὺς ἀρχιερεῖς ἕνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα, ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, εἶπε, τί θέλετε νὰ μοῦ δώσετε γιὰ νὰ σᾶς τὸν παραδώσω;»[...]

Καὶ ἀκριβῶς ὅταν ἡ πόρνη μετανοοῦσε, ὅταν καταφιλοῦσε τὰ πόδια τοῦ Κυρίου, τότε πρόδινε τὸ Δάσκαλο ὁ μαθητής. Γι' αὐτὸ εἶπε «τότε», γιὰ νὰ μὴν κατηγορήσεις γιὰ ἀδυναμία τὸ Δάσκαλο, ὅταν βλέπεις τὸν μαθητή του νὰ τὸν προδίνει. Γιατί τόσο μεγάλη ἦταν ἡ δύναμη τοῦ Δασκάλου, ὥστε νὰ πείθει νὰ Τὸν ἀκολουθοῦν ἀκόμη καὶ οἱ πόρνες.

Θὰ ἀναρωτιόταν ὅμως κανείς, Ἐκεῖνος ποὺ εἶχε τὴ δύναμη νὰ μεταστρέφει τὶς πόρνες καὶ νὰ τὶς κάνει νὰ Τὸν ἀκολουθοῦν, δὲν κατάφερε νὰ κερδίσει τὴν ἀγάπη τοῦ μαθητῆ του; Εἶχε τὴ δύναμη νὰ κερδίσει τὸ μαθητή, ἀλλὰ δὲν ἐπιθυμοῦσε νὰ τὸν μεταβάλει ἀναγκαστικὰ στὸ καλό, οὔτε μὲ τὴ βία νὰ τὸν προσελκύσει κοντά Του. «Τότε, ἀφοῦ πῆγε». Καὶ τὸ «ἀφοῦ πῆγε» αὐτὸ δὲν στερεῖται κάποιας σημασίας. Γιατί δὲν κάλεσαν οἱ ἀρχιερεῖς τὸν Ἰούδα, οὔτε ἀναγκάστηκε, οὔτε ὑποχρεώθηκε, ἀλλὰ ὁ ἴδιος μόνος του κι ἐλεύθερα γέννησε τὴν πονηρὴ αὐτὴ σκέψη κι ἔβγαλε αὐτὴ τὴν ἀπόφαση, χωρὶς νὰ ἔχει κανέναν σύμβουλο σ' αὐτὸ τὸ πονηρό

του ἔργο. «Τότε, ἀφοῦ πῆγε ...; ἕνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα».

Τί σημαίνει τὸ «ἕνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα»; Καὶ αὐτὸς ὁ λόγος «ἕνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα» δείχνει πὼς ἡ κατηγορία τοῦ Ἰούδα εἶναι πολὺ μεγάλη. Γιατί ὁ Ἰησοῦς εἶχε καὶ ἄλλους μαθητές, ἑβδομήντα συνολικά. Ἀλλὰ ἐκεῖνοι βρίσκονταν σὲ δεύτερη θέση καὶ δὲν ἀπολάμβαναν τόση τιμή, οὔτε εἶχαν τόση οἰκειότητα μὲ τὸν Διδάσκαλο, οὔτε γνώριζαν τόσο τὰ μυστικὰ Του ὅσο οἱ δώδεκα. Αὐτοὶ προπάντων ἦταν οἱ ἐκλεκτοί, αὐτοὶ ἀποτελοῦσαν τὸν στενὸ κύκλο τοῦ Βασιλιᾶ, αὐτοὶ ἀποτελοῦσαν τὴν ὁμάδα ποὺ ἦταν κοντὰ στὸ Δάσκαλο, καὶ ἀπὸ αὐτὴν ξεπήδησε ὁ Ἰούδας.

Γιὰ νὰ μάθεις, λοιπόν, ὅτι δὲν Τὸν πρόδωσε ἁπλῶς κάποιος ἀπὸ τοὺς μαθητές Του, ἀλλὰ ἕνας ἀπὸ τοὺς ἐκλεκτούς Του, γι\' αὐτὸ ἀναφέρει ὁ Εὐαγγελιστὴς τὸ «ἕνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα». Καὶ δὲ ντρέπεται ὁ Ματθαῖος νὰ τὸ ἀναφέρει. Ἀλλὰ γιὰ ποιὸ λόγο νὰ ντραπεῖ; Τὸ ἀναφέρει γιὰ νὰ μάθεις πὼς παντοῦ καὶ πάντα λένε οἱ Εὐαγγελιστὲς τὴν ἀλήθεια καὶ δὲν ἀποκρύπτουν τίποτα, ἀκόμη καὶ αὐτὰ ποὺ θεωροῦνται ἀξιοκατάκριτα. Γιατί αὐτὰ ποὺ φαίνονται πὼς εἶναι ἀξιοκατάκριτα, αὐτὰ ἀποδεικνύουν τὴ φιλανθρωπία τοῦ Κυρίου. Ὅτι δηλαδὴ προσέφερε τόσα πολλὰ ἀγαθὰ στὸν προδότη, τὸ ληστή, τὸν κλέφτη (τὸν Ἰούδα) καὶ συνέχιζε μέχρι τὴν τελευταία στιγμὴ νὰ τὸν ἔχει κοντά Του. Καὶ μάλιστα τὸν νουθετοῦσε καὶ τὸν συμβούλευε καὶ τὸν φρόντιζε μὲ κάθε τρόπο.

Ἂν ἐκεῖνος δὲν ἔδινε σημασία, δὲν φταίει ὁ Κύριος. Καὶ μάρτυρας εἶναι ἡ πόρνη, καὶ μὴ πολυπαίρνεις θάρρος προσέχοντας τὸν Ἰούδα. Γιατί καὶ τὰ δύο αὐτὰ εἶναι ὀλέθρια, καὶ τὸ ὑπέρμετρο θάρρος καὶ ἡ ἀπελπισία (ἀπόγνωση). Γιατί τὸ ὑπέρμετρο θάρρος κάνει νὰ πέσει κάτω αὐτὸς ποὺ στέκεται ὄρθιος, καὶ ἡ ἀπελπισία ἐμποδίζει νὰ σηκωθεῖ αὐτὸς ποὺ ἔχει πέσει. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Παῦλος συμβούλευε λέγοντας: «Αὐτὸς ποὺ νομίζει πὼς στέκεται, ἂς προσέχει μὴν πέσει».

Ἔχεις τὰ παραδείγματα καὶ τῶν δύο πῶς ἔπεσε δηλαδὴ ὁ μαθητής, ποὺ νόμιζε πὼς στεκόταν ὄρθιος, καὶ πῶς σηκώθηκε ἡ πόρνη ποὺ εἶχε πέσει. Ἡ σκέψη μας εὔκολα παρασύρεται καὶ ἡ θέλησή μας εἶναι εὐμετάβλητη. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ διαφυλάσσουμε καὶ νὰ ὀχυρώνουμε τὸν ἑαυτό μας ἀπὸ παντοῦ.[...]

«Τί θέλετε νὰ μοῦ δώσετε, κι ἐγὼ θὰ σᾶς Τὸν παραδώσω». Πές μου Ἰούδα, αὐτά σοῦ ἔμαθε ὁ Χριστός; Γι' αὐτὸ τὸ λόγο δὲν ἔλεγε, «μὴν ἀποκτήσετε χρυσὰ νομίσματα, οὔτε ἀσημένια, οὔτε χάλκινα που νὰ τὰ φυλάγετε στὶς ζῶνες σας», θέλοντας νὰ περιορίσει ἀπὸ πιὸ μπροστὰ τὴ φιλαργυρία σου;[...]

«Τί θέλετε νὰ μοῦ δώσετε, κι ἐγὼ θὰ σᾶς Τὸν παραδώσω». Πολὺ σκληρὰ εἶναι τὰ λόγια αὐτά. Πές μου, μπορεῖς ἐσὺ νὰ παραδώσεις Ἐκεῖνον ποὺ συγκρατεῖ τὰ πάντα,

ποὺ ἐξουσιάζει τοὺς δαίμονες, ποὺ διατάσσει τὴ θάλασσα καὶ εἶναι ὁ Κύριος ὅλων ὅσων ὑπάρχουν στὴ φύση; Γιὰ νὰ περιορίσει λοιπὸν τὴ παραφροσύνη του καὶ γιὰ νὰ δείξει πὼς ἂν δὲν ἤθελε, δὲν θὰ προδιδόταν, ἄκουσε τί κάνει. Κατὰ τὴν ὥρα ἀκριβῶς τῆς προδοσίας, ὅταν ἦρθαν ἐναντίον Του κρατώντας ξύλα, λαμπάδες καὶ πυρσούς, τοὺς λέει: «Ποιὸν ζητᾶτε;» καὶ δὲν γνώριζαν Ἐκεῖνον ποὺ ἐπρόκειτο νὰ συλλάβουν. Τόσο πολὺ ἔλειπε ἡ δύναμη ἀπὸ τὸν Ἰούδα στὸ νὰ παραδώσει τὸν Κύριο, ὥστε δὲν Τὸν ἔβλεπε τὴ στιγμὴ ποὺ ἐπρόκειτο νὰ Τὸν παραδώσει, ἐνῶ ἦταν παρών, καὶ ὅλα αὐτὰ τὴ στιγμὴ ποὺ ὑπῆρχαν τόσες λαμπάδες καὶ τόση φωτοχυσία.

Αὐτὸ βέβαια ὑπαινίχθηκε καὶ ὁ Εὐαγγελιστὴς λέγοντας ὅτι εἶχαν λαμπάδες καὶ πυρσοὺς καὶ δὲν τὸν ἔβλεπαν. Καὶ κάθε ἡμέρα τοῦ τὸ ὑπενθύμιζε καὶ μὲ λόγια καὶ μὲ ἔργα, ὅτι δηλαδὴ δὲν θὰ μπορέσει νὰ Τὸν προδώσει στὰ κρυφά. Καὶ μάλιστα δὲν τοῦ ἔκανε (ὁ Κύριος) παρατηρήσεις φανερὰ μπροστὰ σὲ ἄλλους, γιὰ νὰ μὴν τὸν κάνει πιὸ ἀδιάντροπο, οὔτε πάλι ἀποσιωποῦσε τὰ σφάλματά του, γιὰ νὰ μὴν νομίζει ὅτι περνοῦν ἀπαρατήρητα καὶ ἐπιχειρήσει ἄφοβα τὴν προδοσία, ἀλλὰ διαρκῶς ἔλεγε: «Ἕνας ἀπὸ ἐσᾶς θὰ μὲ παραδώσει», δὲν τὸν φανέρωσε ὅμως.

Εἶπε πολλὰ (ὁ Κύριος) καὶ γιὰ τὴν κόλαση, πολλὰ καὶ γιὰ τὴ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν καὶ ἀπέδειξε τὴ δύναμη ποὺ εἶχε καὶ γιὰ τὰ δύο, καὶ γιὰ νὰ τιμωρεῖ τοὺς ἁμαρτωλοὺς καὶ γιὰ νὰ ἀνταμείβει τοὺς δικαίους. Ἀλλὰ ἐκεῖνος (ὁ Ἰούδας) ὅλα αὐτὰ τὰ περιφρόνησε, ὁ Θεὸς ὅμως δὲν τὸν ἀνακάλεσε μὲ τὴ βία ἀπὸ αὐτὸ ποὺ ἀποφάσισε. Ἐπειδὴ λοιπὸν μᾶς δημιούργησε ἐλεύθερους νὰ διαλέγουμε τὶς κακὲς ἢ τὶς ἐνάρετες πράξεις, ἐπιθυμεῖ νὰ εἴμαστε καλοὶ μὲ τὴ θέλησή μας. Γι\’ αὐτὸ ἂν ἐμεῖς δὲν θέλουμε, οὔτε μᾶς πιέζει οὔτε μᾶς ἀναγκάζει.

Ἐπειδὴ αὐτὸς ποὺ γίνεται μὲ τὴ βία ἐνάρετος, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι ἐνάρετος. Ἀφοῦ λοιπὸν κι ἐκεῖνος ἦταν ἐλεύθερος νὰ διαλέξει καὶ ἦταν σὲ θέση νὰ μὴν ὑποστεῖ βία γιὰ νὰ κλίνει πρὸς τὴ φιλαργυρία, γι’ αὐτὸ τυφλώθηκε ἡ σκέψη του, πρόδωσε τὴ σωτηρία του καὶ εἶπε: «Τί θέλετε νὰ μοῦ δώσετε, κι ἐγὼ θὰ σᾶς Τὸν παραδώσω». Ἐπικρίνοντας τὴ διανοητική του τύφλωση καὶ τὴν ἀναισθησία, ὁ Εὐαγγελιστὴς λέει ὅτι τὴν ὥρα ποὺ πῆγαν νὰ συλλάβουν τὸν Κύριο, βρισκόταν μαζί τους καὶ ὁ Ἰούδας, ἐκεῖνος ποὺ εἶπε «τί θέλετε νὰ μοῦ δώσετε, κι ἐγὼ θὰ σᾶς Τὸν παραδώσω».

Καὶ ὄχι μόνο ἀπὸ αὐτὸ εἶναι δυνατὸν νὰ δοῦμε τὴ δύναμη τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ καὶ ἀπ\’ ὅτι μόλις Ἐκεῖνος ἁπλῶς μίλησε, ἀπομακρύνθηκαν κι ἔπεσαν κάτω. Ἐπειδὴ ὅμως οὔτε μ\’ αὐτὸν τὸν τρόπο δὲν σταμάτησαν τὸ ἐπαίσχυντο ἔργο τους, παραδίνεται ἀμέσως σὰν νὰ ἔλεγε: Ἐγὼ ἔκανα τὸ καθῆκον μου, ἀποκάλυψα τὴ δύναμή μου καὶ ἀπέδειξα ὅτι ἐπιχειρεῖτε πράγματα ἀκατόρθωτα. Θέλησα νὰ περιορίσω τὴν κακία σας, ἀλλὰ ἐπειδὴ ἐσεῖς δὲν θελήσατε καὶ ἐπιμένετε στὴν παραφροσύνη σας, νά, σᾶς παραδίνομαι.

Τὰ ἀνέφερα ὅλα αὐτά, γιὰ νὰ μὴν κατηγορήσουν μερικοὶ τὸν Χριστό, καὶ ποῦν: γιατί δὲν μετέστρεψε τὸν Ἰούδα;

Πηγή: agiazoni.gr